

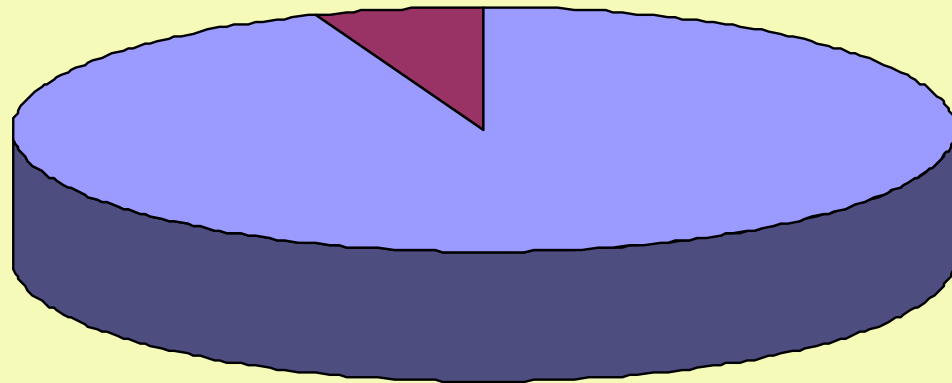
**Нацыянальны дакумент як аб'ект
інфармацыйна-бібліятэчнай
дзеянасці Нацыянальнай бібліятэкі
Беларусі**

*Кузьмініч Таццяна,
Нацыянальная бібліятэка Беларусі,
Мінск, Беларусь*

Аспектныя і аб'ектныя кірункі даследавання нацыянальнага дакумента

- Тэорыя
- Гісторыя
- Арганізацыя
- Тэхналогія
- Стварэнне
- Кумуляванне
- Захаванне
- Рэстаўрацыя
- Трансфармацыя
- Бібліяграфічная апрацоўка
- Выкарыстанне
- Стварэнне крыніц БІ

ФОНД НАЦЫЯНАЛЬНЫХ ДАКУМЕНТАЎ АДНОСНА СУКУПНАГА ФОНДУ НББ

- ❖ сукупны фонд НББ – больш за 8 млн. адз. захоўвання
- ❖ фонд нацыянальных дакументаў – больш за 500 тыс. адз. захоўвання

КРЫТЭРЫІ ФАРМІРАВАННЯ

- ❖ тэрытарыяльны
- ❖ моўны
- ❖ змястоўны
- ❖ аўтарскі

КРЫНІЦЫ ФАРМІРАВАННЯ ФОНДА

- ❖ абавязковы экзэмпляр беларускага друкаванага дакумента
- ❖ дакументаабмен (унутрыдзяржаўны, міжнародны)
- ❖ закупка (у тым ліку падпіска)
- ❖ перавод дакументаў на другія віды носьбітаў (мікра-, фото-, ксеракапіраванне, дыгіталізацыя)
- ❖ перадача дакументаў на захаванне (дысертацыі, архіўныя матэрыялы)

АСНОЎНЫЯ ЗАДАЧЫ

- ❖ вычарпальная паўната кумулявання пэўнага сегмента бягучага айчыннага дакументнага патока
- ❖ выяўленне і папаўненне ўнікальнымі дакументамі (у межах сегмента) - помнікамі беларускай культуры
- ❖ навукова-даследчая дзейнасць па вывучэнні нацыянальнага дакумента
- ❖ забеспячэнне аптымальных умоў для пастаяннага захавання
- ❖ стварэнне страхавых копіяў
- ❖ забеспячэнне аптымальнай экзэмплярнасці нацыянальных дакументаў у адпаведнасці з іх грамадскай запатрабаванасцю

НАРМАТЫЎНА-ПРАВЯВЫЯ АСНОВЫ

- ❖ Канстытуцыя Рэспублікі Беларусь
- ❖ Закон Рэспублікі Беларусь «Аб бібліятэчнай справе ў Рэспубліцы Беларусь»
- ❖ Пастанова Кабінета Міністраў РБ «Об утверждении порядка рассылки обязательных бесплатных и платных экземпляров печатных изданий»
- ❖ «Інструкцыя па ўліку і захаванасці бібліятэчных фондаў у Рэспубліцы Беларусь»
- ❖ Статут ДУ «Нацыянальная бібліятэка Беларусі»
- ❖ **Закон аб абавязковым экземпляры дакументаў Рэспублікі Беларусь**

❖ У Беларусі дзейнічае каля 500 выдавецтваў і выдавецкіх арганізацый

❖ аб'ём выдавецкай прадукцыі:
больш 8 тысяч назваў кніг
каля 1300 назваў газет і часопісаў

кніга ў сярэднім каштуе - 10-12 тыс. руб.

КАНЦЭПЦЫЯ ФАРМІРАВАННЯ ІНФАРМАЦЫЙНЫХ РЭСУРСАЎ

Прыярытэты ў фарміраванні фонда нацыянальных дакументаў:

- ❖ збор і прадстаўленне карыстальнікам поўнай калекцыі нацыянальных дакументаў
- ❖ алічбоўка нацыянальных дакументаў і стварэнне поўнатэкставай БД
- ❖ прыняцце і рэалізацыя Дзяржаўнай праграмы «Памяць Беларусі»

БІБЛІЯГРАФІЧНАЕ МАДЭЛІРАВАННЕ КАЛЕКЦЫІ НАЦЫЯНАЛЬНЫХ ДАКУМЕНТАЎ

- ❖ Стварэнне крыніц рэпертуарнай бібліяграфіі
- ❖ Алічбоўка і дапрацоўка раней створаных рэпертуарных крыніц
- ❖ Бібліяграфічнае адлюстраванне бягучага патока нацыянальных дакументаў
- ❖ Фарміраванне БД нацыянальных дакументаў
- ❖ Фарміраванне БД аўтарытэтных запісаў на нацыянальныя ЭНТЫТЭТЫ

Нацыянальны дакумент як аб'ект інфармацыйна-бібліятэчнай дзейнасці

НЕАБХОДНА:

- СІСТЭМНА ДАСЛЕДАВАЦЬ
- ЗБІРАЦЬ З МАКСІМАЛЬНАЙ ПАЎНАТОЙ
- НАДЗЕЙНА ЗАХОЎВАЦЬ
- ІНТЭНСІЎНА ВЫКАРЫСТОЎВАЦЬ
- АКТЫЎНА ПАПУЛЯРЫЗАВАЦЬ

ГЭТА ПАТРАБУЕ:

- УДАСКАНАЛЕННЯ НАРМАТЫЎНА-ПРАВАВОЙ БАЗЫ
- УЗМАЦНЕННЯ КААРДЫНАЦЫЙНЫХ СУВЯЗЕЙ ПАМІЖ БІБЛІЯТЭКАМІ
- ФАРМІРАВАННЯ СІСТЭМЫ ІНФАРМАЦЫЙНЫХ ЎЗАЕМААДНОСІН ПАМІЖ БІБЛІЯТЭКАМІ І ІНШЫМІ САЦЫЯЛЬНЫМІ ІНСТЫТУТАМІ СДК

Кузьмініч Таццяна

kuzminich@nacbibl.org.by